

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового
інституту

«Каразінський інститут освіти і
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

(вказати назву структурного підрозділу)
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

(вказати П.І.Б. керівника структурного підрозділу)
“ ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕКРЕАЛОГІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань J «Транспорт та послуги»
(шифр і назва)
спеціальність IЗ «Туризм та рекреація»
(шифр і назва)
освітня програма «Туризм та рекреація»
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни обов'язкова
Навчально науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський університет міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

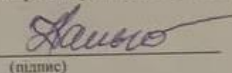
“28” серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій Тетяна ПАРФІНЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

Протокол від “27” серпня 2025 року № 1

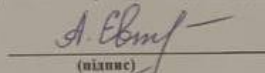
Завідувачка кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

(підпис)

Наталія ДАНЬКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми «Туризм та рекреація»
назва освітньої програми

Гарант освітньої професійної програми «Туризм та рекреація»

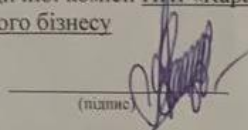

(підпис)

Олена СВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Рекреалогія та курортологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм та рекреація» підготовки бакалавра за спеціальністю 242 - «Туризм та рекреація».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета викладання навчальної дисципліни: сформувати у студентів знання з основ рекреації та курортології відповідно до потреб професійної діяльності фахівця туризму, вміння та навички використання природно-кліматичних і санаторно-курортних ресурсів курортів, а також підготувати до професійної діяльності в умовах санаторно-курортного закладу, в мультидисциплінарній команді фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування системного уявлення про рекреацію та курортологію як комплексну науку, що вивчає закономірності використання природних, соціальних і культурних ресурсів для відновлення, оздоровлення та розвитку людини.
- опанування теоретичних основ рекреації та курортології, їхнього предмета, завдань, методів та місця в системі наук про людину, довкілля і сферу послуг.
- дослідження рекреаційних ресурсів (природних, кліматичних, культурно-історичних) та їхньої ролі у формуванні рекреаційних систем і курортної інфраструктури.
- вивчення методів оцінювання та раціонального використання рекреаційно-курортного потенціалу територій із дотриманням принципів сталого розвитку та екологічної безпеки.
- ознайомлення з організацією курортної справи в Україні та світі, сучасними тенденціями розвитку рекреаційних і курортних комплексів.
- вивчення соціально-економічних та медико-біологічних аспектів рекреації та курортології, впливу відпочинку й оздоровчих практик на якість життя населення.
- опанування практичних навичок аналізу, планування та проектування рекреаційних і курортних продуктів та програм оздоровлення.
- розвиток умінь проводити дослідження у сфері рекреації та курортології з використанням сучасних методів діагностики, моніторингу та прогнозування розвитку рекреаційних систем.
- формування професійного світогляду майбутніх фахівців готельно-ресторанного та туристичного бізнесу щодо значення рекреації та курортології у сфері здоров'я, добробуту та сталого розвитку суспільства.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.3. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	12 год (2 аудиторні, 10 год – дистанційні)
Практичні, семінарські заняття	

32 год.	0
Самостійна робота	
56 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

— формування наступних загальних компетенцій

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

— формування наступних фахових компетенцій

СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК 25. Здатність до співробітництва з учасниками туристичної екосистеми з метою реагування та адаптації на події, обмінюватися інформацією та досвідом, розвивати розуміння ризиків та можливостей

1.7. Заплановані результати навчання:

ПР01 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР05 Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР06 Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР09 Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

ПР27 Розробляти інноваційні рішення щодо розширення можливостей вибору екологічно чистих подорожей і допомагати підприємствам зменшувати свій вплив на навколишнє середовище.

ПР 28 Заохочувати диверсифікацію всіх складових туристичної екосистеми з метою підвищення її сталості та захисту від потенційних потрясінь.

1.8. Пререквізити: вказати перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни: «Вступ до туристичного бізнесу», «Історія туризму», «Географія рекреації та туризму».

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Організація рекреаційної діяльності

Тема 1. Поняття про рекреалогію у соціальному аспекті

Передумови зародження рекреалогії. Вихідні постулати рекреології. Основні поняття рекреалогії (рекреаційні потреби, рекреаційні потреби суспільства, рекреаційні потреби людей, рекреаційне заняття, рекреаційний час, рекреаційний простір, рекреаційна діяльність, рекреаційна діяльність організаторів відпочинку). Функції

рекреалогії (відтворююча, виховна, гуманітарна).

Тема 2. Рекреаційна діяльність як різновид економічної діяльності

Рекреаційна послуга. Сутність визначення «рекреаційна діяльність». Класифікація рекреаційної діяльності. Основні поняття та сутність діяльності відпочиваючих. Форми прояву діяльності відпочиваючих. Технології діяльності відпочиваючих. Види рекреаційних послуг. Сучасний ринок рекреаційних послуг. Рекреаційні послуги України.

Тема 3. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг

Державне і муніципальне регулювання рекреаційної сфери. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг. Застосування нормативно-правової бази з метою організації якісних рекреаційних послуг.

Тема 4. Основні напрями рекреаційної діяльності. Особливості організації окремих видів рекреаційних послуг

Загальна характеристика лікувально-профілактичних рекреаційних послуг. Організація надання лікувально-профілактичних послуг. Санаторно-курортні організації як інструмент надання лікувально-профілактичних послуг.

Особливості організації спортивно-оздоровчих послуг. Роль та місце спортивно-оздоровчих послуг в системі рекреаційних послуг. Характеристика спортивно-оздоровчих рекреаційних послуг. Туристська послуга як вид рекреаційно-оздоровчих послуг. Загальна характеристика культурно-пізнавальних рекреаційних ресурсів. Пам'ятники історії і культури як елементи культурно-пізнавальних рекреаційних послуг. Екскурсія як різновид культурно-пізнавальних рекреаційних послуг. Принципи та методи організації екскурсії.

Тема 5. Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів

Підходи до оцінки природно-рекреаційних ресурсів. Особливості медико-біологічної та психолого-естетичної оцінки рекреаційних ресурсів. Технологічна та економічна оцінка природно-рекреаційного потенціалу рекреаційних територій.

Тема 6. Рекреаційне природокористування

Соціо-еколого-орієнтована концепція рекреаційного природокористування. Рекреаційний вплив на природне середовище. рекреаційне природокористування, його функції. екологічна ситуація і рекреаційне природокористування. Рекреаційна дигресія.

Розділ 2. Основи курортології

Тема 7. Вступ до курортології

Історія курортної справи. Курорти. Законодавство України про санаторно-курортне лікування. Курорти, їх класифікація та типи курортних установ. Санаторно-курортне лікування. Планування та організація санаторно-курортного лікування. Курортні заклади та використання курортних ресурсів. Основні курорти України.

Тема 8. Організаційно-правові аспекти започаткування, діяльності та управління курортів

Нормативно-правовий аспект управління санаторно-курортними територіями. Реєстр галузевих нововведень. Концепція розвитку санаторно-курортної галузі. Правова охорона курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних зон. Охорона курортних ресурсів від виснаження і забруднення. Правові форми використання курортних, лікувально-оздоровчих зон та курортів. Створення, розвиток та управління санаторно-курортними підприємствами.

Тема 9. Медична кліматологія та кліматотерапія

Поняття клімату. Умови формування клімату. Кліматичне лікування. Медичне оцінювання погоди й клімату. Хімічні, фізичні та космічні фактори клімату. Повітря, хімічний зміст та вплив на організм. Основні групи погоди. вплив погоди на людину, реакції організму людини. Дозування процедур (сонячні та водні ванни) та їх залежність від кліматичних умов. Основні фази акліматизації. Метеопатичні реакції.

Тема 10. Лікувальне значення води та водяної пари

Фізико-хімічні властивості мінеральних вод. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Класифікація мінеральних вод в Україні. Методи використання води з метою впливу на організм людини та загартування. Історія лазні. Вплив лазні на організм людини та її використання.

Тема 11. Природні фактори оздоровлення

Теплолікування: полоїдотерепія, озокеритотерапія та парафінолікування. Аеротерапія. Таласотерапія. Спелеотерапія. Галотерапія. Геліотерапія. Апітерапія. Фітотерпія. Преформовані методи. Нетрадиційні методи санаторно-курортного лікування.

Тема 12. Курортно-оздоровчі заклади України: проблеми та перспективи розвитку

Зародження і розвиток санаторно-курортного господарства. Діяльність санаторно-курортних закладів. Спеціалізація санаторно-курортних закладів України. Характеристика та різновиди SPA-послуг. SPA-центри: сутність, класифікація та коло потенційних клієнтів. Лікувально-оздоровчі послуги санаторно-курортного закладу. Структура процесу лікування та оздоровлення в санаторно-курортному закладі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви тем	Кількість навчальних годин:									
		денна форма					заочна (дистанційна) форма				
		Всього	Л	П	Інд	С	Всього	Л	П	Інд	С
Розділ 1. Організація рекреаційної діяльності											
1	Тема 1. Поняття про рекреалогію в соціальному аспекті	8	2	2		4	8	1			7
2	Тема 2. Рекреаційна діяльність як різновид економічної діяльності	14	4	4		6	14	1			13
3	Тема 3. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг	8	2	2		4	8	1			7
4	Тема 4. Основні напрями рекреаційної діяльності. Особливості організації окремих видів рекреаційних послуг.	14	4	4		6	14	1			13
5	Тема 5. Методи та типи оцінки природно-	8	2	2		4	8	1			7

	рекреаційних ресурсів										
6	Тема 6. Рекреаційне природокористування	8	2	2		4	8	1			7
	Разом за розділом 1	60	16	16		28	60	6			54
Розділ 2. Основи курортології											
7	Тема 7. Вступ до курортології	14	4	4		6	14	1			13
8	Тема 8. Організаційно-правові аспекти започаткування, діяльності та управління курортів	8	2	2		4	8	1			7
9	Тема 9. Медична кліматологія та кліматотерапія	8	2	2		4	8	1			7
10	Тема 10. Лікувальне значення води та водяної пари	8	2	2		4	8	1			7
11	Тема 11. Природні фактори оздоровлення	14	4	4		6	14	1			13
12	Тема 12. Курортно-оздоровчі заклади України, проблеми та перспективи розвитку	8	2	2		4	8	1			7
	Разом за розділом 2.	60	16	16		28	60	6			54
	Всього	120	32	32		56	120	12			108

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття про рекреалогію в соціальному аспекті Методи визначення рівня працездатності людини Ознайомлення з методами визначення рівня працездатності людини. Ознайомлення з методиками оцінки функціонального стану. Визначення рівня стресового навантаження людини.	2
2-3	Тема 2. Рекреаційна діяльність як різновид економічної діяльності Поняття про рекреацію. Рекреація та відпочинок Визначення кількості вільного часу та прояву рекреаційної діяльності відпочиваючих. Засвоєння теоретичні основи рекреації. Ознайомитись з параметрам понять «відпочинок», «рекреація», «туризм». Розглянути передумови розвитку рекреації.	4
4	Тема 3. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг Закон України «Про Туризм». Ознайомити студентів з правовим забезпеченням діяльності у сфері рекреаційних послуг. Розглянути основні положення закону України «Про Туризм».	2
5-6	Тема 4. Основні напрями рекреаційної діяльності. Особливості організації окремих видів рекреаційних послуг Типи рекреаційної діяльності відпочиваючих. Рекреаційні потреби суспільства: їх структура та фактори формування. Ознайомити студентів з рекреаційними потребами суспільства та з типами рекреаційної діяльності відпочиваючих.	4

	Визначити фактори, що обумовлюють зростання рекреаційно-туристських потреб. З'ясувати найсуттєвіші потреби і мотиви, що формують рекреаційну діяльність. Розробити безперервну програму одноденного відпочинку (цикл рекреаційної діяльності. Скласти цикл рекреаційної діяльності для нижчеперелічених типів шляхом побудови ланцюга елементарних рекреаційних занять.	
7	Тема 5. Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів Природні рекреаційні ресурси та їх оцінка. Ознайомлення студентів з методикою (В. Мацоли) оцінки рекреаційних ресурсів. Розрахувати рекреаційний потенціалу регіону за наступними показниками: – визначення завдання дослідження; – виявлення оціночних показників; – розробка оціночних шкал; – отримання окремих оцінок; – отримання загальних оцінок; – інтерпретація інтегральної оцінки.	2
8	Тема 6. Рекреаційне природокористування Ознайомити студентів із сутністю рекреаційного природокористування та екологічним станом рекреаційних ресурсів України. Проаналізувати функціональні відмінності зон (регульованої та стаціонарної рекреації НПП (Національні природні парки) і РЛП (регіональні ландшафтні парки).	2
9-10	Тема 7. Вступ до курортології Засвоїти класифікацію організації санаторно-курортного комплексу. Ознайомити студентів з типологією курортів та природно-лікувальними ресурсами. Проаналізувати інфраструктуру лікувально-оздоровчого туризму регіонів та областей України Визначити види класифікації організацій санаторно-курортного комплексу, типологію курортів. Проаналізувати відповідність природно-лікувальних ресурсів та наукових напрямків з їх використання в умовах курорту. З'ясувати інфраструктуру будь-якого санаторно-курортного підприємства.	4
11	Тема 8. Організаційно–правові аспекти започаткування, діяльності та управління курортів Ознайомити студентів з основними положеннями Закону України «Про курорти». Опрацювати наведені запитання.	2
12	Тема 9. Медична кліматологія та кліматотерапія Метеочутливість людини та методика її визначення. Ознайомити студентів з терміном «метеочутливість» та її проявами; Визначити метеочутливість людини за допомогою різних методик.	2
13	Тема 10. Лікувальне значення води та водяної пари Ознайомити студентів з мінеральними водами України. Доповідь (презентація) на тему «Мінеральні води України»	2
14-15	Тема 11. Природні фактори оздоровлення Ознайомлення студентів з методами фітопрофілактики, ароматерапії, апітерапії в санаторно-курортних установах. Складіть опис для наступних ефірних олій. Визначити способи отримання ефірних олій. З'ясувати цілющі властивості меду. Перерахувати способи застосування продуктів бджільництва у санаторно-курортному	4

	лікування. Визначити лікувальні властивості фітосбору.	
16	Тема 12. Курортно-оздоровчі заклади України, проблеми та перспективи розвитку Навчити студентів робити комплексний аналіз санаторно-курортних установ України Доповідь (презентація) на тему «Курорти України»	2
	Разом	32

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Види та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття про рекреалогію в соціальному аспекті <i>Завдання.</i> Поглибити знання з соціального аспекту рекреаційної діяльності. Визначити роль рекреації у життєдіяльності людини. 1. Стафійчук В. І. Рекреалогія: навчальний посібник / Стафійчук В. І.. – Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 428 с. 2. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – / Н.В. Фоменко. - К.: Центр навчальної літератури, 2015. - 312 с.	4	7
2	Тема 2. Рекреаційна діяльність як різновид економічної діяльності <i>Завдання:</i> Визначити структурні особливості рекреаційної діяльності. Ознайомитися зі специфікою основних моделей рекреаційної діяльності. Підготуватися до практичного заняття з рекреаційного проектування. 1. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с. 2. Проектування курортів: навч. посібник / за ред. А. А. Мазаракі; [А. А. Мазаракі, С. Л. Шаповал, С. В. Мельниченко, Т. І. Ткаченко]. – К. : КНТЕУ, 2014. – 304 с.	6	13
3	Тема 3. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг <i>Завдання.</i> Проаналізувати особливості правового забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг. 1. Закон України про «Туризм». 2. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. - Рівне: НУВГП, 2012.-146 с.	4	7
4	Тема 4. Основні напрями рекреаційної діяльності. Особливості організації окремих видів рекреаційних послуг <i>Завдання.</i> Поглибити знання з формування регіонального ринку рекреаційних послуг, класифікацію ринку рекреаційних послуг та класифікацію мотивів до придбання рекреаційних послуг. 1. Заваріка Г.М. Туризм на охоронних природних територіях / Географія та туризм. 2014. Випуск 28. Електронний ресурс: Режим доступу http://tourlib.net/statti_ukr/zavarika.htm 2. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – / Н.В. Фоменко. - К.: Центр навчальної літератури, 2015. - 312 с.	6	13

5	Тема 5. Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів <i>Завдання:</i> поглибити знання з екологічної проблеми рекреаційної діяльності. Дати оцінку впливу рекреаційно-туристичної діяльності на стан навколишнього середовища, а також провести аналіз основних підходів до екологізації цієї діяльності в ряді країн та в Україні. Підготуватись до обговорення практичних аспектів на занятті. 1. Заваріка Г.М. Туризм на охоронних природних територіях / Географія та туризм. 2014. Випуск 28. Електронний ресурс: Режим доступу http://tourlib.net/statti_ukr/zavarika.htm 2. Леонова С. Бальна оцінка як метод дослідження рекреаційного потенціалу / С. Леонова, О. Нікіпелова // Вісник Львівського університету. Серія географічна. – 2013. – Вип. 41. – С. 193-204.	4	7
6	Тема 6. Рекреаційне природокористування <i>Завдання:</i> визначити екологічні проблеми окремих регіонів України (аналіз екологічних карт, доповідь) 1. Стафійчук В. І. Рекреалогія: навчальний посібник / Стафійчук В. І. – Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 428 с 2. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – / Н.В. Фоменко. - К.: Центр навчальної літератури, 2015. - 312 с.	4	7
7	Тема 7. Вступ до курортології <i>Завдання:</i> Проаналізувати сутність і завдання курортної справи. Визначити місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню вчити розвиток курортної справи в Україні. 1. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навч.посіб. Видавництво «Центр учбової літератури», 2015. – 352 с. 2. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – / Н.В. Фоменко. - К.: Центр навчальної літератури, 2015. - 312 с.	6	13
7	Тема 8. Організаційно–правові аспекти започаткування, діяльності та управління курортів <i>Завдання.</i> Проаналізувати нормативно-правову базу функціонування курортів; 1. Закон України «Про курорти». - № 3370 – IV від 19.01.2006 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14	4	7
9	Тема 9. Медична кліматологія та кліматотерапія <i>Завдання.</i> Ознайомитися біокліматичним потенціалом й біокліматичним зонуванням територій. Розглянути принципи та цілі загартування. 1. Клімат України/ За редакцією В.М. Ліпінського, В.А. Дячука, В.М. Бабіченко. Київ: Український науководослідний гідрометеорологічний інститут, 2003.– 344 с. 2. Кобрін В.М. Метеорологія і кліматологія. Х.: ХАІ, 2006. – 355 с 3. Проценко Г.Д. Метеорологія та кліматологія. К: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 265 с.	4	7

10	Тема 10. Лікувальне значення води та водяної пари Завдання. Підготовка доповіді та презентації за темою «Мінеральні води України» 1. Заболотна І.Б., Насібуллін Б.А., Гуца С.Г., Драгомирецька Н.В., Михайленко В.Л. Експериментальне обґрунтування використання мінеральних вод курорту Моршин у лікуванні хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки // Art of medicine. — 2018. — Вип. 3 (7). — С. 185-187. 2. Кравець О.М. Курортологія: навчальний дистанційний курс [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=1403	4	7
11	Тема 11. Природні фактори оздоровлення Завдання. Вивчити протипоказання до використання аромоолій, продуктів бджільництва та фітозасобів. Охарактеризувати особливостями самолікування 1. Актуальні проблеми лікарського рослинництва в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.propozitsiya.com. 2. Апітерапія [Електронний ресурс]// – Режим доступу: https://vue.gov.ua/Апітерапія 3. Чорна І. М. Історія аромотерапії та її застосування в сучасній психотерапевтичній практиці / І. М. Чорна // Науковий часопис Націон. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. – 2015. – С. 254–260.	6	13
12	Тема 12. Курортно-оздоровчі заклади України: проблеми та перспективи розвитку Завдання. Підготовка доповіді та презентації за темою «Курорти України» 1. Курорти та санаторії України: наук.-практ. довідн. / За ред. К.Д. Бабова, В.В. Єжова та О.М. Торохтіна. К.: Видав. дім «Фолігрант», 2009. 432 с. 2. Курорти України. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Курорти_України 2. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навч. посіб. Видавництво «Центр учбової літератури», 2015. – 352 с.	4	7
	Разом	56	108

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів.

Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

1. Словесні методи (джерело- усне або друковане слово): лекція, пояснення, бесіда, дискусія; робота з навчальною і науковою літературою; самостійна робота.

2. Методи спостереження: методи ілюстрацій, методи демонстрацій.
3. Практичні методи (здобувачі освіти отримують знання і відпрацьовують уміння і навички під час виконання практичних дій): вправи: творчі роботи; практичні заняття.
4. Методи проблемного навчання: викладання з елементами проблемності; проблемні лекції; розв'язок проблеми під час діалогу; евристичний або пошуковий метод; дослідницький метод.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Згідно з наказом № 0202-1/260 від «07» серпня 2020 р. лекції проводяться виключно в онлайн режимі із застосуванням платформ для відеоконференцій: ZOOM, Skype, Google Meet. 25-30% часу лекції обов'язково резервується для запитань, дискусій, обговорення навчального матеріалу.

Практичні заняття можуть проходити в аудиторії (до 20 осіб), чи в дистанційній формі.

Поточний контроль (засвоєння тем розділів) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (усні відповіді, доповіді, групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні, прогностичні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах;
- контроль та оцінювання виконання індивідуальної семестрової роботи.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у вигляді письмового (тестового) заліку. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння всіх тем дисципліни.

Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Рекреалогія та курортологія».

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

9. СХЕМА БАЛІВ НАРАХУВАННЯ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи	Разо	Залі	Сум

Розділ 1.								Розділ 2									
Тема	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Проміжний контроль	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Проміжний контроль			
max	4	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	4	6	60	40	100
	практичне	практичне практичне	семінар	практичне семінар	практичне	практичне	тест	практичне семінар	практичне	практичне	семінар	доповідь	доповідь семінар	тест			

СХЕМА НАРАХУВАННЯ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ БАЛІВ

Поточне оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи													Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1.							Розділ 2								
Тема	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
max			15			15			15			15	60	40	100
			завдання за темами 1-3			завдання за темами 4-6			завдання за темами 7-9			завдання за темами 10-12			

Для допуску до складання підсумкового контролю заліку здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем розвитку туристично-рекреаційної галузі (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем розвитку туристично-рекреаційної галузі (підготовка наукової статті, тез доповідей та ін., що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	0,6
Робота над задачами, завданнями, кейсами	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання	4
	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	3-2
	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	1

Поточний контроль – 60 балів

З них:

- активна робота на практичних заняттях – 48 балів;
- проміжний контроль знань студентів денної форми навчання за розділами програми 1 і 2 за допомогою тестових завдань, які складаються з 10 питань. Кожне питання оцінюється у 0,6 бали.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Поточний контроль для заочної форми навчання складається з 4 робіт, кожне завдання оцінюється у 15 балів.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Залік – 40 балів. Підсумкове тестування за курсом (20 тестів по 1 балу) – 20 балів Підготовка та захист проєкту (20 балів).

1. розробка концепції сучасного курорту (оздоровчого, гірськолижного, морського, бальнеологічного тощо) – 4 бали;

2. створення інноваційного рекреаційного продукту (Wellness-, SPA- або медико-рекреаційного спрямування) – 4 бали;
 3. проєкт розвитку рекреаційної території (природного парку, заповідника, лісопаркової зони) з урахуванням принципів сталого розвитку – 3 бали;
 4. розробка програми рекреаційного туру/відпочинку для конкретної цільової аудиторії (сім'ї з дітьми, людей похилого віку, digital-nomads, осіб із хронічними захворюваннями тощо) – 3 бали;
 5. концепція інтеграції цифрових технологій (VR/AR, мобільні додатки, смарт-рішення) у сферу рекреації та курортології – 3;
 6. презентація із використанням різного ПЗ – 3 бали.
- Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навч. посіб. Видавництво «Центр учбової літератури», 2015. – 352 с.
2. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. - Рівне: НУВГП, 2012.-146 с.
3. Медична реабілітація в санаторно-курортних закладах / За ред. Е.О.Колесника. - К.: Купріянова, 2004. -- 304 с.
4. Курортологія: практикум для здобувачів денної та заочної форми навчання за ОПП «Готельно-ресторанна справа» / укл. Н. І. Данько, Т.О. Парфіненко. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 61 с.
5. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник /В. В. Величко; Харк, нац. уп-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, - Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. - 202 с.
6. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О Колесника. - К.: Купріянова, 2003. - 512 с.
7. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
8. Кравець О.М., Рябев А.А. Курортологія. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017.
9. Малахова С. М., Черепок О. О. , Волох Н. Г. Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» - Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 105 с.

Допоміжна література

1. Бальнеологічні курорти та мінеральні води країн Карпатського регіону. // Довідник 2000. - Ужгород, 2000, - 84 с.
2. Гулич О.І. Екологічно збалансований розвиток курортно-оздоровчих територій: питання теорії і практики: Монографія. - Львів: ІРД НАН України, 2007, - 208 с.
3. Екологічний атлас Харківської області
4. Екологічні карти України.
5. Ільїна О.В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. - /О.В. Ільїна. - Луцьк: Терен, 2004. - 104 с.
6. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб., - К.: Центр учбової літератури, 2007, - 424 с.
7. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник. - /П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
8. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. - /В.І. Мацола. - Львів, 1997. - 211 с.
9. Покоłodна М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу». - /М.М. Покоłodна. - Х.: ХНАМГ, 2012. - 174 с.
10. Рутинський М.Й. Стецюк О.В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України. - Чернівці: Книги - XXI, 2008. - 440 с.
11. Скрипник Н.Я. Сердюк А.М. Рекреаційна географія: навчальний посібник. - / Н.Я. Скрипник А.М. Сердюк. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 296 с.
12. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навч. посібник. - 2-ге вид. / В.І. Стафійчук. - К.: Альтерпрес, 2008. - 264 с,
13. Smith M., Puczko L. Health and wellness tourism. – Greenwich, London 2008. – 185 p.
14. Tan, P. Y. et al. (2020) 'A Conceptual Framework to Untangle the Concept of Urban Ecosystem Services', Landscape and Urban Planning
15. Tribe, J. (2011). The economics of recreation, leisure, and tourism. 4th Edition. Oxford, England: Elsevier.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Міністерство охорони навколишнього середовища URL: <http://www.menr.gov.ua/>
2. Нормативні акти України URL: <http://www.nau.kiev.ua>
3. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації URL: <http://www.unwto.org/>
4. Офіційний сайт Державного агентства України з туризму і URL: <http://www.tourism.gov.ua/>
5. Сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України URL: <http://www.menr.gov.ua>
7. Сайт Міністерства інфраструктури України URL: <http://mtu.gov.ua>
8. Сайт Українського науково-дослідного інституту медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України» <https://kurort.gov.ua/books-authors/yezhev-v-v/>
9. World Tourism Organization URL: <http://www.world-tourism.org>
10. World Travel & Tourism Council URL: <http://www.wttc.org/eng/Home/>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборогою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Рекреалогія та курортологія», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5839>